

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Редакційно-видавничий відділ

Серія «На допомогу авторам»

**ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ Й ОФОРМЛЕННЯ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ, МЕТОДИЧНИХ
І ПРАКТИЧНИХ ВИДАНЬ**

*Методичні рекомендації для викладачів
на основі чинних нормативних документів
станом на 2020 рік*

1. Загальні положення

Порядок розробки, структура та зміст навчального, методичного і практичного видання визначається насамперед місцем відповідної навчальної дисципліни в системі підготовки фахівців, метою і завданнями навчання та виховання, а також особливостями самого видання як засобу передання навчальної та методичної інформації.

При розробці цих видань необхідно

- * визначити роль і місце навчальної дисципліни у підготовці бакалаврів, спеціалістів, магістрів з урахуванням освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми, навчального плану і часу, що відведений на її вивчення;
- * встановити характер і обсяг знань, які повинні засвоїти студенти, а також умінь, якими вони мають оволодіти після вивчення дисципліни в цілому та її окремих розділів;
- * уникати невиправданого дублювання навчального матеріалу, викладеного раніше в інших виданнях.

При створенні видань такого характеру автор або колектив авторів повинні пам'ятати про таке:

- видання мають бути високого наукового і методичного рівня, містити необхідний довідковий апарат;
- мають бути написані в доступній формі, навчальний матеріал повинен бути пов'язаний із практичними завданнями;
- обов'язковою умовою опублікування матеріалів є наявність двох рецензій фахівців відповідної галузі з науковими ступенями та званнями;
- видання має бути рекомендоване до друку рішенням кафедри і вченої ради Університету.

2. Види видань, їх обсяг і структура

! Видання мають відповідати змісту підручника (навчального посібника).

! Розділи, що відповідають темам дисципліни, мають бути однаковими за обсягом. Структура викладення матеріалу ідентичною.

Навчально-методичний посібник – видання, основним змістом якого є методика викладання навчальної дисципліни (її розділу, частини) або методика щодо розвитку та виховання особистості.

Методичні рекомендації; методичні настанови – видання, що містить рекомендації та настанови щодо певних дій, процесів, операцій практичної діяльності.

Обсяг залежить від обсягу навчальної дисципліни, проте він не може бути менший ніж 2 авторські аркуші (*близько 50 сторінок комп'ютерного тексту, надрукованого через 1,5 інтервалу шрифтом Times New Roman 14 кеглем на стандартному аркуші формату А4 з такими полями: ліве – 2,5 см, праве, верхнє, нижнє – 2 см.*)

Методичний посібник – видання, основним змістом якого є методика виконання будь-якого виду практичної діяльності.

Обсяг залежить від обсягу навчальної дисципліни, проте він не може бути менший ніж 2 авторські аркуші (*близько 50 сторінок комп'ютерного тексту, надрукованого через 1,5 інтервалу шрифтом Times New Roman 14 кеглем на стандартному аркуші формату А4 з такими полями: ліве – 2,5 см, праве, верхнє, нижнє – 2 см.*)

Практичний посібник – видання, що містить опис технології практичної діяльності, призначене для оволодіння якою-небудь професією, знаннями, навичками та (або) підвищення фахової кваліфікації та майстерності.

! Перелічені видання мають мати високий науковий і методичний рівень, методичний матеріал має пояснювати специфіку дисципліни, особливості опрацювання теоретичного курсу і літературних джерел, виконання індивідуальних і самостійних завдань, підготовки до практичних занять, мають відображати міжпредметні зв'язки.

Видання, що розкривають організацію лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять мають містити відповідні **обов'язкові елементи**.

Для лекційного курсу дисципліни – кожна лекція має містити тему, мету, професійну спрямованість, основні поняття (ключові слова), план, питання з теми, що подаються на самостійне опрацювання, рекомендовану літературу (базову та

допоміжну), інформаційні ресурси (за наявності) та тезовий або повний виклад тексту лекції.

Для семінарських занять – тема, мета, професійна спрямованість, план, опорні поняття, рекомендована література (базова та допоміжна), інформаційні ресурси (за наявності), поточні контрольні запитання / завдання.

Для практичних занять – тема, мета, професійна спрямованість, план, опорні поняття, рекомендована література (базова та допоміжна), інформаційні ресурси (за наявності), завдання для виконання, поточні контрольні запитання / завдання.

Для лабораторної роботи – тема, мета, професійна спрямованість, план, інструкція до виконання, рекомендована література (базова та допоміжна), інформаційні ресурси (за наявності), поточні контрольні запитання / завдання.

Для організації самостійної та індивідуальної роботи студентів – пояснювальна записка, перелік питань і тем для самостійного опрацювання й індивідуального виконання, понятійний апарат теми, перелік видів роботи з рекомендаціями щодо їх проведення, перелік літератури для самостійного опрацювання тем.

Курс лекцій – навчальне видання, що містить повний виклад тем навчальної дисципліни, визначених програмою;

Текст лекцій – навчальне видання, основним змістом якого є виклад матеріалу певних розділів навчальної дисципліни;

Конспект лекцій – навчальне видання, що містить стислий виклад курсу лекцій або окремих розділів навчальної дисципліни.

! Перелічені навчальні видання мають містити **виклад лекційного матеріалу** до затвердженої навчальної дисципліни (всіх лекцій або змістового блоку).

Видання такого типу можуть бути доповнені прикладами, які мають зацікавити студента, ілюстративний матеріал і таблиці, що підвищують цінність теоретичного матеріалу.

Також ці видання можуть містити додатки, що допоможуть студентові самостійно опрацювати матеріал, який важко знайти або який міститься в офіційних чи виробничих виданнях.

Структура видання

1. Вступ.
2. Програма навчальної дисципліни або навчально-тематичний план (теми, підтеми, кількість годин відповідно до навчального плану).

3. Назва лекції, план лекції, основні поняття (ключові слова), текст лекцій (виклад матеріалу лекції з прикладами).

4. Питання з теми, що подаються на самостійне опрацювання.

5. Список джерел (базовий та допоміжний).

6. Додатки.

Обсяг цих видань визначається так: 1 година – 0,4–0,5 авторського аркуша (9,5–12 сторінок комп'ютерного тексту, надрукованого через 1,5 інтервалу шрифтом Times New Roman 14 кеглем на стандартному аркуші формату А4 з такими полями: ліве – 2,5 см, праве, верхнє, нижнє – 2 см.).

Навчальний наочний посібник – видання, основним змістом якого є зображення, що унаочнюють предмет навчальної дисципліни.

Практикум* – посібник, що містить сукупність практичних завдань і (або) вправ із певної навчальної дисципліни, які сприяють засвоєванню набутих знань, умінь і навичок.

*Примітка. До практикумів належать збірники задач і вправ, тестові завдання, інструкції до лабораторних і практичних робіт тощо.

Увага! Державна наукова установа
«Книжкова палата України імені Івана Федорова»
ПЕРЕКОНЛИВО ПРОСИТЬ АВТОРІВ

**для уникнення у майбутньому прикрих несподіванок
не випускати у світ книги самвидавом!**

*Наукова та навчальна література для вищої школи
ОБОВ'ЯЗКОВО має бути підготована у спеціалізованому
видавництві, відповідати правописним нормам сучасної
літературної мови, державним стандартам України у галузі
видавничої справи і випущена з дотриманням Законів України
«Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні
права», «Про обов'язковий примірник документів».*

Матеріал підготувала
керівник редакційно-видавничого відділу
Оксана БОРИС